

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Energiaunionin hallinto ja puhdas energia”

(2017/C 342/13)

Esittelijä: Bruno HRANIĆ (HR, EPP), Vidovecin pormestari**Viiteasiakirjat:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi energiaunionin hallinnosta,

COM(2016) 759 final

Tiedonanto – Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille,

COM(2016) 860 final

Tiedonanto – Nopeampaan puhtaan energian innovointiin,

COM(2016) 763 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1**Ehdotus asetukseksi**

Johdanto-osan 1 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	(1) Tällä asetuksella pyritään luomaan tarvittavat kumppanuudet unionin, yksittäisten ja makroaluekumppanuuksiksi ryhmittyneiden jäsenvaltioiden sekä valtiota alempien hallintotasojen välille, jotta energiasiirtymää kyetään edistämään yhdessä. Näiden eri tasojen on tehtävä yhteistyötä yhteisvastuun ja luottamuksen hengessä yhteisen edun mukaisesti.

Perustelu

Heti asetuksen alussa olisi todettava, että tarvitaan kaikki eri hallintotasot kattavaa monitasoista hallintoyhteistyötä. Ehdotus perustuu Euroopan parlamentin mietintöluonnoksessa PE 604.777 (tarkistus 2) esitettyyn vastaavanlaiseseen ajatukseen.

Muutosehdotus 2**Ehdotus asetukseksi**

9 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Komissio voi antaa jäsenvaltioille suunnitelmaluonnoksia koskevia suosituksia 28 artiklan mukaisesti. Kyseysissä suosituksissa on esitettävä erityisesti	Yhdennettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnokset
a) tavoitteiden, päämäärien ja panoksien vaatimustaso, jotta energiaunionin tavoitteet ja erityisesti uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat vuoden 2030 unionin tavoitteet voidaan saavuttaa yhteisesti;	2. Komissio arvioi yhdennettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksia ja antaa jäsenvaltioille suunnitelmaluonnoksia koskevia maakohtaisia suosituksia 28 artiklan mukaisesti, jotta voidaan
	a) edistää energiaunionin tavoitteiden, päämäärien ja panoksien toteutumista;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) jäsenvaltioiden ja unionin tason tavoitteisiin liittyvät politiikat ja toimenpiteet sekä muut politiikat ja toimenpiteet, joilla voi olla rajatylittävää merkitystä;</p> <p>c) vuorovaikutukset ja johdonmukaisuus yhdenntettyyn kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan sisältyvien nykyisten (täytäntöönpanujen ja hyväksytyjen) ja suunniteltujen politiikkojen ja toimenpiteiden välillä energiaunionin yhdessä ulottuvuudessa ja eri ulottuvuuksien kesken.</p>	<p>b) varmistaa, että jäsenvaltioiden toimintasuunnitelmiin liittyvät politiikat ja toimenpiteet sekä muut politiikat ja toimenpiteet, erityisesti myös ne toimenpiteet, joilla voi olla rajatylittävää merkitystä, vastaavat tarkoitustaan;</p> <p>c) edistää vuorovaikutusta ja johdonmukaisuutta yhdenntettyyn kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan sisältyvien nykyisten (täytäntöönpanujen ja hyväksytyjen) ja suunniteltujen politiikkojen ja toimenpiteiden välillä energiaunionin yhdessä ulottuvuudessa ja eri ulottuvuuksien kesken;</p> <p>d) edellyttää, että jäsenvaltiot ottavat selkeästi huomioon paikallis- ja aluetasolla tehdyt sitoumukset sekä sellaisten aloitteiden kuin kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen puitteissa saadut tulokset ja kehittävät järjestelyjä, joiden avulla voidaan ottaa huomioon kaikkien asianomaisten hallintotasojen kulloisiinkin yhdenntettyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin antamat panokset.</p>

Perustelu

On erittäin tärkeää varmistaa eri jäsenvaltioiden toimintasuunnitelmien ja EU-tason politiikkojen johdonmukaisuus ja täydentävyys sekä edistää paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista ja panosta. Ehdotus perustuu Euroopan parlamentin mietintöluonnoksessa PE 604.777 (tarkistukset 97–100) esitettyihin vastaavanlaisiin ehdotuksiin.

Muutosehdotus 3

Ehdotus asetukseksi

10 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltion on varmistettava, että yleisölle annetaan ajoissa ja tosiasiallisesti mahdollisuus osallistua 9 artiklassa tarkoitettujen suunnitelmien luonnosten valmisteleamiseen ja että yhdenntetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnokseen liitetään komissiolle toimitettaessa yhteenveto yleisön mielipiteistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin muusta lainsäädännöstä johtuvien vaatimusten soveltamista. Siltä osin kuin direktiivin 2001/42/EY säännöksiä sovelletaan, kyseisen direktiivin mukaisesti toteutettujen kuulemisten katsotaan täyttävän myös tämän asetuksen velvollisuudet kuulla yleisöä.</p>	<p>Julkiset kuulemiset</p> <p>Jäsenvaltion on varmistettava, että yleisölle annetaan ajoissa ja tosiasiallisesti mahdollisuus osallistua 9 artiklassa tarkoitettujen suunnitelmien luonnosten valmisteleamiseen ja että yhdenntetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnokseen liitetään komissiolle toimitettaessa yhteenveto yleisön mielipiteistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin muusta lainsäädännöstä johtuvien vaatimusten soveltamista. Siltä osin kuin direktiivin 2001/42/EY säännöksiä sovelletaan, kyseisen direktiivin mukaisesti toteutettujen kuulemisten katsotaan täyttävän myös tämän asetuksen velvollisuudet kuulla yleisöä.</p> <p>Kun otetaan huomioon paikallis- ja alueyhteisöjen poliittisesti tunnustettu rooli toteutettaessa toimia kestäväpohjaisen energian alalla sekä Euroopan komission tavoite paremmasta lainsäädännöstä, jäsenvaltioiden viranomaisten on kulloisenkin jäsenvaltion perustuslaillisten säännösten ja poliittisten määräysten mukaisesti otettava paikallis- ja alueyhteisöt mukaan suunnitteluun ja valvontaan.</p>

Perustelu

Valtiotason sekä paikallis- ja alueyhteisöjen välinen tehokas koordinointi energia- ja ilmastosuojelutoimien suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä niitä koskevassa raportoinnissa saattaa osaltaan edistää tarpeettoman byrokratian välttämistä sekä paremman sääntelyn edellytysten huomioon ottamista.

Muutosehdotus 4**Ehdotus asetukseksi**

Uusi artikla 10 artiklan jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Energia-alan vuoropuhelua käyvä monitasoinen foorumi</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on kumppanuuden hengessä käynnistettävä pysyvä energia-alan vuoropuhelu tukeakseen paikallis- ja alueviranomaisten, kansalaisjärjestöjen, liike-elämän, sijoittajien, muiden asianomaisten sidosryhmien ja suuren yleisön aktiivista osallistumista energiasirtymän ja energiäköhytyden hallintaan.</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on toimitettava energia-alan vuoropuheluun lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin energia- ja ilmastopolitiikassaan huomioon ottamia erilaisia vaihtoehtoja ja skenaarioita ja esitettävä kunkin vaihtoehdon kustannus-hyötyanalyysi.</p> <p>3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että energia-alan vuoropuheluun on riittävät henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit, ja edistettävä yhdessä Euroopan komission kanssa eri energiavuoropuhelujen välistä tietojenvaihtoa.</p>

Perustelu

Energiasirtymä on niin tärkeä aihe, että sitä käsittelemään tulee perustaa rakenteita, jotka mahdollistavat kaikkien asianomaisten tahojen pysyvän vuoropuhelun eri vaihtoehtojen ja skenaarioiden tarkastelemiseksi ja yhteisten ratkaisujen laatimiseksi. Ehdotus perustuu Euroopan parlamentin mietintöluonnoksessa PE 604.777 esitettyyn vastaavanlaiseen ajatukseen.

Muutosehdotus 5**Ehdotus asetukseksi**

18 artiklan b kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on sisällytettävä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevaan edistymisraporttiin tiedot seuraavista seikoista:</p> <p>b) seuraavien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanon osalta:</p> <p>1) täytäntöönpannut, hyväksytyt ja suunnitellut politiikat ja toimenpiteet 4 artiklan a alakohdan 2 alakohdan i alakohdassa mainitun kansallisen pannon saavuttamiseksi uusiutuvaa energiaa vuonna 2030 koskevan unionin tason sitovan tavoitteen osalta, mukaan lukien ala- ja teknologiakohtaiset toimet ja erityisesti direktiivin [uudelleenlaadittu direktiivi 2009/28/EY, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjassa COM(2016) 767,] 23, 24 ja 25 artiklassa säädettyjen toimien uudelleentarkastelu;</p>	<p>Jäsenvaltioiden on sisällytettävä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevaan edistymisraporttiin tiedot seuraavista seikoista:</p> <p>b) seuraavien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanon osalta:</p> <p>1) täytäntöönpannut, hyväksytyt ja suunnitellut politiikat ja toimenpiteet 4 artiklan a alakohdan 2 alakohdan i alakohdassa mainitun kansallisen pannon saavuttamiseksi uusiutuvaa energiaa vuonna 2030 koskevan unionin tason sitovan tavoitteen osalta, mukaan lukien ala- ja teknologiakohtaiset toimet ja erityisesti direktiivin [uudelleenlaadittu direktiivi 2009/28/EY, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjassa COM(2016) 767,] 23, 24 ja 25 artiklassa säädettyjen toimien uudelleentarkastelu;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2) erityistoimet alueellista yhteistyötä varten;</p> <p>3) taloudellista tukea koskevat erityiset toimenpiteet, mukaan lukien unionin tuki ja unionin varojen käyttö uusiutuvista lähteistä saatavan energian käytön edistämiseksi sähkö-, lämmitys-, jäähdytys- ja liikennealoilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista;</p> <p>4) erityistoimet direktiivin [uudelleenlaadittu direktiivi 2009/28/EY, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjassa COM(2016) 767,] 15, 16, 17, 18, 21 ja 22 artiklan vaatimusten täyttämiseksi;</p> <p>5) erityiset toimenpiteet, joilla edistetään biomassasta peräisin olevan energian käyttöä, erityisesti uuden biomassan käyttöönottoa, ottaen huomioon (sekä kotimaiset valmiudet että tuonti kolmansista maista), muut biomassan käytöt (maatalous ja metsäperusteiset alat) ja tuotetun ja käytetyn biomassan kestävyteen liittyvät toimenpiteet;</p>	<p>2) erityistoimet alueellista yhteistyötä varten;</p> <p>3) taloudellista tukea koskevat erityiset toimenpiteet, mukaan lukien unionin tuki ja unionin varojen käyttö uusiutuvista lähteistä saatavan energian käytön edistämiseksi sähkö-, lämmitys-, jäähdytys- ja liikennealoilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista;</p> <p>4) erityistoimet direktiivin [uudelleenlaadittu direktiivi 2009/28/EY, sellaisena kuin sitä ehdotetaan asiakirjassa COM(2016) 767,] 15, 16, 17, 18, 21 ja 22 artiklan vaatimusten täyttämiseksi;</p> <p>5) erityiset toimenpiteet, joilla edistetään biomassasta peräisin olevan energian käyttöä, erityisesti uuden biomassan käyttöönottoa, ottaen huomioon (sekä kotimaiset valmiudet että tuonti kolmansista maista), muut biomassan käytöt (maatalous ja metsäperusteiset alat) ja tuotetun ja käytetyn biomassan kestävyteen liittyvät toimenpiteet;</p> <p>6) edistyminen uusiutuvan energian osuuden lisäämisessä lämmitys- ja jäähdytyspalvelujen tarjonnassa aiheuttamatta kuitenkaan tarpeetonta hallintotaakkaa paikallis- tai alueviranomaisille tai loppukäyttäjille;</p>
c) kuten liitteessä VII olevassa 1 osassa esitetään.	c) kuten liitteessä VII olevassa 1 osassa esitetään.

Perustelu

Lämmitys- ja jäähdytysalalla piilee huomattavaa käyttämätöntä potentiaalia kasvihuonekaasujen vähentämiseksi ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön ja tuottamisen vahvistamiseksi (ks. AK:n lausunto ”Lämmitystä ja jäähdytystä koskeva EU:n strategia”). Uusiutuvia energialähteitä käsittelevän direktiivin osalta olisi pyrittävä tiiviissä yhteistyössä valtiollisten sekä alueellisten tai paikallisten hallintotasojen kanssa sitovaan tavoitteeseen nostaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian osuutta lämmitys- ja jäähdytysalalla vuosittain yhdellä prosentilla, sillä näin annetaan konkreettinen ja tehokas panos EU:n kokonaistavoitteen – uusiutuvan energian osuus 27 prosenttia vuoteen 2030 mennessä – saavuttamiseen.

Muutosehdotus 6

Ehdotus asetukseksi

37 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Komissiota avustaa energiaunionikomitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea, ja se työskentelee tämän asetuksen kannalta tarpeellisissa alakokoonpanoissa.</p>	<p>Energiaunionikomitea</p> <p>1. Komissiota avustaa energiaunionikomitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea, ja se työskentelee tämän asetuksen kannalta tarpeellisissa alakokoonpanoissa.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Komitea korvaa päätöksen 93/389/ETY 8 artiklalla, päätöksen 280/2004/EY 9 artiklalla ja asetuksen (EU) N:o 525/2013 26 artiklalla perustetun komitean. Viittauksia kyseisten säädösten nojalla perustettuun komiteaan pidetään viittauksina tällä asetuksella perustettuun komiteaan.</p> <p>3. Kun viitataan tähän artiklaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.</p>	<p>2. Komitea korvaa päätöksen 93/389/ETY 8 artiklalla, päätöksen 280/2004/EY 9 artiklalla ja asetuksen (EU) N:o 525/2013 26 artiklalla perustetun komitean. Viittauksia kyseisten säädösten nojalla perustettuun komiteaan pidetään viittauksina tällä asetuksella perustettuun komiteaan.</p> <p>3. Kun viitataan tähän artiklaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.</p> <p>4. Kyseiseen komiteaan kuuluu alueiden komitean nimeämä edustaja, joka edustaa koko EU:n paikallis- ja alueyhteisöjä institutionaalisella tasolla.</p>

Perustelu

Euroopan unionin ja Euroopan parlamentin korkean tason poliittiset edustajat ovat toistuvasti tunnustaneet paikallis- ja alueyhteisöjen avainroolin energiaunioniin liittyvien toimien yhteydessä.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)

Tärkeimmät tavoitteet ja kohderyhmät

1. toistaa kehotuksensa asettaa EU-tasolla kunnianhimoisempia energiatehokkuuden tavoitteita sekä nostaa uusiutuvien energioiden osuutta, joita kumpiakin tulisi kohottaa 40 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.
2. kannattaa ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” -paketin kolmea keskeistä tavoitetta: 1) energiatehokkuus etusijalle, 2) maailmanlaajuinen johtoasema uusiutuvien energioiden alalla ja 3) oikeudenmukaiset edellytykset kaikille kuluttajille. Komitea pahoittelee kuitenkin, ettei näitä tavoitteita voida täysin saavuttaa tukevalla lainsäädännöllä ja muilla kuin lainsäädäntöaloitteilla ja ettei tuontiriippuvuuden vähentämistä painoteta tarpeeksi kaikkien puhtaiden kotoperäisten energialähteiden (uusiutuvien ja tavanomaisten) osuuden ottamiseksi huomioon energialähteiden yhdistelmässä.
3. kehottaa tässä yhteydessä Euroopan komissiota asettamaan energiatehokkuuden etusijalle, määrittelemään sen infrastruktuuriprioriteetiksi ja varmistamaan, että energiatehokkuuteen suunnatut julkiset tuet ja rahoitusvälineet luokitellaan pääomakustannuksiksi, mikä parantaisi energiatehokkuusjärjestelmän varmuutta ja luotettavuutta. Näin voitaisiin määritellä selkeä politiikka talousarvion suojelemiseksi ja kilpailukyvyyn edistämiseksi Euroopassa.
4. on tyytyväinen ehdotuksiin lainsäädäntökehyksen luomiseksi energiaunionin hallintoa varten. Kehyksen avulla on määrä yksinkertaistaa ja yhdentää nykyisiä suunnittelu-, raportointi- ja seurantavaatimuksia energia- ja ilmastoaloilla. Komitea kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota ottamaan paikallis- ja alueyhteisöt mukaan tähän hallintoa koskevaan poliittiseen prosessiin.

Energiatehokkuus ja uusiutuvat energiavarat riippuvat paljolti hajautetun hallintotason toimista

5. painottaa ja korostaa paikallis- ja alueyhteisöjen tärkeää roolia strategisessa ohjauksessa kuluttajia lähimpänä olevalla tasolla, hajautetun energiantuotannon ohjauksessa, asianmukaisten investointiedellytysten edistämässä sekä energia- ja ilmastopolitiikan nivomisessa toimiin, joita toteutetaan asumisen, energiaköyhyyden, liikenteen, talouskehityksen ja maankäytön tai aluesuunnittelun aloilla.
6. tuo esiin paikallis- ja alueyhteisöjen johtavan roolin toteutettaessa energiapolitiikkaa, määritettäessä energiahankkeiden rahoitusvälineitä etenkin uusiutuvia energiavaroja koskevien hankkeiden kohdalla sekä edistettäessä kestäväpohjaisia energiankäyttömalleja ja hyviksi osoittautuneita menettelytapoja kuluttajien keskuudessa.

7. varoittaa, että unioni- ja valtiotasolla asetettujen energia- ja ilmastonsuojelutavoitteiden saavuttaminen on vaarassa, jos paikallis- ja alueyhteisöjen johtavaa roolia energiapolitiikan täytäntöönpanossa energiaunionissa ei tunnusteta virallisesti.

8. muistuttaa, että kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien laadintaprosessien on oltava avoimia ja vastuullisia, jotta paikalliset toimijat, yritykset ja muut asianosaiset tietävät, mitä nämä voivat odottaa jäsenvaltioiden hallituksilta, ja etenkin, miten varmistetaan veloitteiden noudattaminen ja minkälaisiin toimiin voitaisiin ryhtyä, jos kansallisilla suunnitelmilla ei kyetä saavuttamaan EU-tason tavoitteita.

9. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio tunnustaa, että puhtaaseen energiaan ei voida siirtyä ilman kansalaisyhteiskunnan sekä alue- ja paikallistason monien sidosryhmien osallistumista. Komitea kehottaakin jäsenvaltioita ottamaan alueet ja kaupungit etenkin kansallisten yhdennettyjen energia- ja ilmastosuunnitelmien yhteydessä asianmukaisesti mukaan energiakäänneestä käytävään keskusteluun, jotta eri alojen tarpeisiin voidaan reagoida asianmukaisesti.

10. toteaa kuitenkin, että – riippumatta yksittäisten EU:n jäsenvaltioiden erilaisista peruslaillisista säännöksistä – hallintoa koskevissa ehdotuksissa ei ole lainkaan konkreettisia viittauksia alue- ja paikallisyhteisöjen, saati muiden sidosryhmien, institutionaaliseen rooliin, lukuun ottamatta julkisia kuulemisia käsittelevää 10 artiklaa, jonka mukaan ”yleisölle annetaan ajoissa ja tosiasiallisesti mahdollisuus osallistua – suunnitelmien luonnosten valmisteleminen”.

11. ehdottaa, että energiaköyhyyden ongelman ratkaisemiseksi pohditaan energia-alan valtiontukia koskevien EU:n säännösten uudistusta kaupungeissa toteutettavien toimien tukemiseksi etenkin siten, että määritellään erityisiä suuntaviivoja kuntatason toimia varten nykyisten puiteiden yksinkertaistamiseksi sekä erityisiä poikkeussäännöksiä energiahankkeita varten kunnallisia ja sosiaalisia asuntoja kunnostettaessa. Näin ollen on varmistettava, että kaupunkien kestävyys ja energiakäänne sisällytetään painopisteinä vuonna 2020 voimaan tulevaan seuraavaan kehykseen.

12. kehottaa Euroopan komissiota ja jäsenvaltioiden hallituksia tiivistämään yhteistyötä paikallis- ja aluetason toimijoiden ja erityisesti paikallisten ja alueellisten energiavirastojen kanssa laadittaessa kansallisella tasolla tulevia energia- ja ilmastonsuojelusuunnitelmia ja siirtymään tässä yhteydessä harvojen ja valittujen toimijoiden politiikasta politiikkaan, johon kaikki osallistuvat.

13. tuo tässä yhteydessä esiin monet uusiutuvien energiavarojen käyttöön liittyvät menestyneet hankkeet, jotka on suunniteltu ja käynnistetty paikallistasolla yhteistyössä pk-yritysten, valtiovallasta riippumattomien organisaatioiden ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan sähkön- ja lämmöntuotantoon tehtyjen yksittäisten tahojen investointien avulla.

14. muistuttaa, että monet energiatehokkuuden ja uusiutuvien energiavarojen alan muista tärkeistä toimijoista, kuten pienet ja keskisuuret yritykset, valtiovallasta riippumattomat organisaatiot ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, toimivat paikallistasolla.

15. painottaa tarvetta ottaa myös paikalliset toimijat mukaan, kun tuetaan kansallista hallitusta laadittaessa ESIR-rahaston puitteissa tulevaisuuteen suuntautuneita hankkeita, joiden avulla annetaan panos unionin ilmasto- ja energiapolitiittisten tavoitteiden saavuttamiseen. Vastikään perustetun Euroopan investointineuvontakeskuksen tulisi varmistaa nopeutettu menettely niiden kaupunkien tukemiseksi, jotka ovat sitoutuneet kehittämään vähäpäästöisiä hankkeita.

16. kehottaa Euroopan investointipankin Jaspers- ja Elena-ohjelmiin viitaten toteuttamaan lisää kohdennettuja teknisen tuen ohjelmia, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan tukea kaupunkeja ja alueita varmistamaan investoinnit kunnianhimoisten hankkeiden toteuttamiseksi mm. edistämällä investointihankkeiden laajan valikoiman kehittämistä ja kokoamalla yhteen pieniä ja hajanaisia vähäpäästöisiä hankkeita.

Suunnittelua ja raportointia on yksinkertaistettava ja yhdennettävä nykyisten paikallisten ja alueellisten suunnitelmien pohjalta

17. muistuttaa, että EU:n energiaunionin hallintojärjestelmässä on pyrittävä suunnittelun ”yksinkertaistamiseen ja yhdentämiseen” käytännössä ja että seurannassa ja raportoinnissa on tässä yhteydessä luotava tehokkaita yhteyksiä olemassa oleviin aloitteisiin.

18. painottaa, että tarvitaan valtiotason ja paikallis- ja aluetason välistä tehokasta koordinoitua, johon päästään suunnittelun, täytäntöönpanomenettelyn sekä energia- ja ilmastopolitiikkaa käsittelevän raportoinnin kautta. Näin voitaisiin osaltaan välttää tarpeetonta byrokratiaa ja ottaa huomioon paremman sääntelyn tarpeet.

19. toteaa, että paikallis- ja alueyhteisöt ovat jo nyt sitoutuneet vahvasti ilmastonsuojeluun ja ilmastomuutokseen mukautumiseen ja että monet niistä ovat jo laatineet strategioita, toimintasuunnitelmia ja seurantamenettelyjä mm. kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopoliittisten aloitteiden puitteissa. Aloitteen piiriin kuuluu yli 5 679 kaupunkien kestävä kehityksen toimintasuunnitelmaa energia-alalla.

20. painottaa, että yksittäisten valtioiden suunnitelmat ja tavoitteet on nivottava tehokkaasti paikallis- ja aluetason tavoitteisiin ja että niiden on perustuttava eri alueiden ja alojen realistisiin ja koordinoituihin toimiin.

21. korostaa, että osallistuminen ei tarkoita pelkästään kuulemista vaan myös aktiivista roolia konkreettisten toimien käynnistämiseksi ja muotoilussa.

Monitasoinen hallinto on energiaunionin tehokkaan hallinnon edellytys

22. pitää valitettavana, että energiaunionin hallintoa koskeviin nykyisiin suosituksiin ei sisälly riittävän selkeää monitasoista toimintamallia, ja kehottaakin jäsenvaltioiden hallituksia perustamaan energia-alan vuoropuhelufoorumeita, joiden kautta kaikki hallintotasot ja kaikki asianomaiset sidosryhmät voidaan saada mukaan kansallisten ilmastonsuojelua koskevien toimintasuunnitelmien laatimiseen, niitä koskevaan seurantaan ja raportointiin sekä tietojenvaihdon järjestämiseen kansallisen tason eri energiavuoropuhelujen välillä Euroopan komission avustuksella, tarkoituksena varmistaa johdonmukaisuus ja käsitellä rajatylittäviä ongelmia.

23. tuo esiin, että tehokkaalla monitasoisella hallinnolla on moninaisia etuja: kansalaiset ja elinkeinoelämä osallistuvat ilmastomuutokseen liittyviin toimiin ja ottavat näin enemmän vastuuta prosessista, mikä lisää onnistumisen mahdollisuuksia, sillä mitä näkyvämpi hallinto on, sitä suurempi on kansalaisten vastuuntunto.

24. painottaa, että ehdotuksen 11 artiklassa (Alueellinen yhteistyö) viitataan vain jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön eikä valtiotasoa alempien hallinnon tasojen väliseen yhteistyöhön yksittäisten jäsenvaltioiden sisällä tai välillä. Komitea kehottaa jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota myös varmistamaan asianomaisen tuen valtiotasoa alempien hallinnon tasojen yhteistyölle ja erityisesti rajat ylittävälle yhteistyölle, tarkoituksena koordinoita toimia yhdenmukaisesti kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöön panemiseksi.

25. kehottaa Euroopan komissiota ottamaan monitasoista hallintoa koskevan luvun mukaan asiakirjoihin, jotka on suunnattu jäsenvaltioiden hallituksille ja jotka sisältävät kansallista energiapolitiikkaa ja sen suunnittelua käsittelevän raportoinnin suuntaviivat.

Kuluttajien aktiivinen osallistaminen edellyttää vetovoimatekijöitä direktiivin täytäntöönpanoa ja tehokasta tukemista varten

26. kehottaa jälleen Euroopan unionia ja jäsenvaltioita laatimaan lainsäädäntökehityksen, joka on suotuisa niin energian loppukuluttajille kuin tuottajakuluttajille (*prosumers*) ja muille energian vähittäismarkkinoilla toimiville energiantoimittajille. Komitea korostaa myös, että uusiutuvan energian hajautettu ja oma tuotanto tarjoaa energiajärjestelmälle lukuisia etuja (siirtoinfrastruktuuriin ja sen ylläpidon pienempi tarve, suurempi kestävyys ja joustavuus) ja että näiden etujen tulisi heijastua oikeudenmukaisessa hinnassa, jota maksetaan tällaisista järjestelmistä verkkoon syötetystä ylijäämäenergiasta. Komitea kannustaa siksi jäsenvaltioita kehittämään tai jatkamaan innovatiivisia hinnoittelujärjestelmiä asian hoitamiseksi.

27. muistuttaa, että tarvitaan asiantuntevaa ja oikealla tavalla tarjottavaa neuvontaa, joka asetetaan asianmukaisessa muodossa ja asianmukaisen viestintäkanavien kautta kohderyhmien käyttöön paikallistasolla ja jonka on katettava vähähiilisten teknologioiden käyttöönottoon liittyvät tekniset, rahoituskelliset ja käytännön näkökohdat.

28. painottaa, että energianhallintajärjestelmässä toteutettavien toimien on mahdollistettava se, että kuluttajat voivat valvoa omaa kulutustaan, jotta he voivat osallistua aktiivisesti markkinoille ja hyötyä tehokkaista ja asianmukaisista kuluttajansuojamenettelyistä. Tämä on erityisen tärkeää torjuttaessa energiaköyhyyttä. AK kehottaakin laatimaan EU-tasolla

yhteisen määritelmän energiaköyhyydelle ja esittämään konkreettisia toimintaehdotuksia haavoittuvimmassa asemassa olevien kuluttajien suojelemiseksi perusteettomalta energiansaannin katkaisemiselta, etusijan antamiseksi näitä kuluttajia hyödyttävälle energiatehokkuustoimenpiteille sekä nimenomaan heille suunnatun tiedotuksen järjestämiseksi.

Energiainnovaatioiden edistäminen siirryttäessä vähähiiliseen talouteen

29. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio painottaa tiedonannossaan ”Nopeampaan puhtaana energian innovointiin” [COM(2016) 763] kahta keskeistä poliittista painopistettä: tulevaisuuteen suuntautuvan ilmastonmuutospoliitiikan sisältävän joustavan energiaunionin luomista sekä uusia kannustimia työpaikkoja, kasvua ja investointeja varten.

30. kehottaa luomaan yritys-, innovointi- ja investointiympäristön ja vastaavat menettelytavat tarkoituksenmukaisten signaalien, strategioiden, normien ja sääntöjen sekä rahoitusvälineiden tarjoaman tuen avulla. Rahoituksessa voidaan hyödyntää julkisia varoja yksityisten investointien helpottamiseksi (ja tarvittaessa riskien minimoinnin tukemiseksi).

31. vahvistaa, että on erittäin tärkeää suunnitella energiapolitiikkaa tiiviissä synergiassa Euroopan unionin tutkimus- ja innovointipoliitiikan kanssa. Komitea painottaa, että uusiutuvien energialähteiden, kestäväpohjaisen liikkumisen, olemassa olevan energiainfrastruktuurin ajanmukaistamisen, älykkäiden voimalaitosten rakentamisen, hiilidioksidin talteenoton ja energian varastoinnin aloilla tehtävää innovointia on edelleen edistettävä paikallistasolla. Komitea kehottaa komissiota erityisesti varmistamaan tuen lisäämisen innovatiivisille hankkeille, joilla syrjäisimmistä alueista voitaisiin tehdä energiakäänteen todellisia koekenttiä.

32. on sitä mieltä, että puhtaiden energiateknologioiden alalla tehtäviä innovaatioita ajatellen paikallisyhteisöjen välisten kumppanuuksien luomisella on älykkäitä kaupunkikehityksen aloitteiden puitteissa merkittävä rooli yhdennettäessä sellaisia aloja kuin energiansäästö kaupunkiliikenteessä, alueiden väliset liikennestrategiat, uusia varastointitekniikoita koskeva yhteistyö ja älykkäät julkiset rakennukset. Euroopan rakenne- ja investointirahastojen ja Euroopan strategisten investointien rahaston väliset entistä vahvemmat synergiat ovat ratkaisevan tärkeitä pantaessa täytäntöön rajatylittäviä hankkeita kestäväpohjaisen energian alalla.

33. on tyytyväinen siihen, että painopisteenä ovat avoin innovointi ja avoin tiede, jotta pienille ja keskisuurille yrityksille sekä kansalaisyhteiskunnalle annetaan mahdollisuus kehittyä uuden tietämyksen pohjalta.

34. korostaa, että on luovuttava mahdollisimman pian fossiilisten polttoaineiden käytön suorasta tai epäsuorasta edistämisestä (sekä eräiden jäsenvaltioiden siihen myöntämästä tuesta), sillä tällaisilla toimilla piilotetaan kyseisten polttoaineiden todelliset kustannukset yhteiskunnalle ja ympäristölle, pidetään hinnat keinotekoisesti alhaalla ja estetään näin innovoinnit puhtaiden energiateknologioiden alalla.

35. kannattaa ehdotusta hyödyntää oikeudellista välinettä nopeuttamaan innovatiivisten vähähiilisten teknologioiden kehittämistä ja niiden tehokasta käyttöä. Siirtyminen vähähiiliseen talouteen edellyttää investointeja älykkäisiin lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmiin ja energiatehokkuuden parantamiseen teollisuudessa, rakentamisessa ja liikenteessä sekä uudistuviin energialähteisiin kohdennettavien investointihankkeiden osarahoitusta.

36. painottaa, että energiaunionin hallintojärjestelmässä on luotava perusedellytykset tavoitteiden saavuttamiselle ja esim. helpotettava osallistumista julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksiin, jotta voidaan nopeuttaa hankkeiden toteuttamista, vähentää byrokratiaa, kartoittaa paikallis- ja alueyhteisöjen kohtaamia mahdollisia esteitä sekä luoda oikeusvarmuutta ja ennakoitavuutta investoijia varten.

37. kannattaa ehdotusta hyödyntää julkisia hankintoja tehokkaana välineenä markkinoiden luomiseksi vähähiilisiä teknologioita varten.

Toissijaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate

38. katsoo, että ehdotettu asetukset ei ole ongelmallinen toissijaisuusperiaatteen mukaisuuden osalta. Asetuksen suhteellisuusperiaatteen mukaisuus on kuitenkin epävarmaa, koska siinä ehdotettu hallintojärjestelmä on komitean mielestä liian monimutkainen ja turhan yksityiskohtainen ja siihen liittyvien raporttien laatimisväli ovat liian lyhyitä. AK olisi pitänyt parempana, että hallintojärjestelmästä olisi säädetty asetuksen sijasta direktiivissä, sillä se mahdollistaisi alueviranomaisien asianmukaisen osallistumisen liittovaltiomuotoisissa maissa.

Bryssel 13. heinäkuuta 2017.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA